

Szép kivitelben Műanyag poharak, dobozok

A Hungária Műanyagfeldolgozó Vállalat az országban elsőként oldotta meg a vákuumformázott PVC csomagolóeszközök (poharak, dobozok) esztétikus díszítését, feliratozását.

A Van-Dam holland cégtől vásárolt — 18 millió forint értékű — színnyomó berendezés alkalmas arra, hogy magas technikai színvonalon, négy színnyomással eljárásokkal különböző ábrákat, képeket, feliratokat nyomjon a csomagolóeszközökre. Ez az eljárás jóval gyorsabb, s kevesebb munkaerő-igényes, mint a hagyományos papír-nyomtatás. Az ily módon készített díszítések esztétikusak, figyelemfelkeltőek, s ami nem utolsósorban: tartósak.

A napokban fejeződött be a gép próbaüzemlése, s megkezdődött a nagyüzemi gyártás. Ennek során évente 120 millió — málna-, őszibarack-, szamóca- és egyéb gyümölcskrémek, vaj, fagyialt csomagolásához felhasználható — gusztusos poharat, dobozt állít elő a vállalat.

Fiatalok alkotótábor Mártélyon

Kéthetes program — Zárótárlat
Vásárhelyen

Augusztus 1. és 15-e között tizenhatodik alkalommal rendezte meg a KISZ KB megbízásából az ifjúsági szövetség megyei bizottsága Mártélyon az országos ifjúsági képzőművészeti tábor. Az ország minden részéből érkeznek a szakkörök és alkotó közösségek tehetséges fiatal tagjai, és meghívottként az elmúlt évi pályázat. valamint téli tárlat díjazottjai, mintegy félszázán.

A tábor célja és feladata immár mástól évtizede változatlan: a fiatal amatőr képzőművészeknek elméleti és gyakorlati ismereteket nyújtani; megismertetni őket a kortárs művészet egyetemes és hazai törekvéseivel; s mindezek mellett tájékoztatást adni az ifjúsági mozgalom akciójáról, a közmozgalom feladatairól, művészetpolitikai célkitűzéseiről. A tábor vezetője, Czako János, a KISZ Csongrád megyei bizottságának kultúrfelelőse, s a szakmai

irányító munka hőmezővársárhelyi festőművészek kezében van — Fodor József, Hezso Ferenc, Holler László és Erdős Péter a gyakorlati munka irányítói.

A kéthetes program során a fiatal alkotók három komplex keretfeladatot ismerkednek a tájjal, a motívumokkal, s azok képzőművészeti megjelenítésével. Ezek a témák: Ember és lakóhelye, régi és új; Természeti formák és karakterük; A víz, mint jelenség és konkrét megjelenítése.

Az elméleti előadások között a résztvevők beszámolókat hallgatnak meg a KISZ X. kongresszusáról, elemzést az alföldi festészetről, az amatőr és profi ellentmondásairól, a huszadik századi képzőművészet új törekvéseiről, a vásárhelyi tanvillag szociológiai problémáiról és kultúrpolitikánk aktuális kérdéseiről. Sportrendezvények, színes kulturális és zenei estek, kirándulások, műterem-látogatások színezték a programot.

A tábor zárásaként augusztus 14-én, pénteken délután 4 órakor Hőmezővársárhelyen, a Tornvai János Múzeumban a hallgatók kollektív kiállításon mutatják be részint otthonról hozott, részint a táborban készült alkotásait. E tárlatot egy hónapig tekintheti meg a közönség. A mostani élményekből született alkotásokat a jövő év elején a szegedi tárlaton mutatják majd be a fiatal képzőművészek.

Gyaprapodó múzeum

Újabb műalkotásokkal gyaprapodott a győri Xantus János Múzeum képzőművészeti gyűjteménye. Borsos Miklós négy kis méretű bronzszobrát ajándékozta a múzeumnak. A gyűjtemény a Művészeti Alaptól

több festményt is kapott. A képek alkotói között található Szentgyörgyi József Munkácsy-díjas művész, továbbá Babos László és Giczy János. Az új szerzemények közé tartoznak Rácz Edit bronzplakettjei is.

Üvegtörők

Szines angol film. Írta és rendezte: Brian Gibson. Fényképezte: Stephen Goldblatt. Zene: Hazel O'Connor. Főbb szereplők: Phil Daniels, Hazel O'Connor.

Idestova húsz éve már, hogy Anglia a világ 12 és 20 év közötti egyénéinek szemében a zenei ígéret földje. Az okok feltehetően igen mélyre vezetnek, ha komoly szociológusok (kábé négyszáztizenhatodszorra) kutatni kezdenék, vajon miért éppen Britannia szigete az, amely a Beatlestől a punkig és még tovább állandósult őshazájává lett mindenféle popzenének, új és újabb beatirányzatok születésének. Mindenesetre a 60-as, 70-es és immáron a 80-as évek tinédzseri felcsillanó szemmel és tágra nyílt füllal fordulnak London felé, mert ami onnan jön, az aztán music a javából.

A dolog eddig még úgy-ahogy rendben is lenne. Aki Shakespeare-t, Brittent vagy Goldingot, esetleg az angol nép jellemét vagy az angol vidék csodálatos eredetiségét becsüli, annak eme összefüggésben a Rolling Stones vagy az Eritta nem oszt, nem szoroz — és viszont. Arra azonban már a popzenészkarierekből élelmisen számtalan filmet készítő szakemberek valahol Kensingtonban rájöhettek volna: talán érdemesebb lenne ilyenkor mélyebb összefüggések feltárára törekedni. Igaz, ha ilyesmi történe, valószínűleg nem popzenészek tűnődéséről és bukásáról forognának halvány művészképek.

Mert íme, most itt a legújabb és újfent teljesen szokványos karriertörténet, ezúttal Brian Gibson jóvoltából,

aki egy londoni, talán punk, talán nem, mindenesetre popénekesnőről és zenekaráról készítette el az Üvegtörőket. Az egészet nyakon öntve egy ágról szakadt, ám lelkes kis menedzsernyikhajjal (szerelme az énekesnővel persze garantált), az eredetiség minimumát nélkülözve cselekményrel és ehhez hasonló koncertfelvételekkel. Út az ismeretlenségből a csúcsra, tündöklés, kiégés, lemezégek, ügynökségek, pop-és show-bussines a la Nyugat — és persze sok zene. Utóbbi — a főszereplő-zeneszerző, az érdekes módon csúny Hazel O'Connor előadásában — vegyes benyomások kelt. Néhány ősprimitív punk-rock és néhány „európai”, a régi iskola dallamosabb, igényesebben hangszertel kompozíciója — mindenesetre az Üvegtörők teljes zenei anyaga a film végén dokumentáltan megjelent nagylemezen és kazettán is, s természetesen nagy siker volt a Top 30-on.

Ami kissé figyelmreméltó: Gibson némi társadalomkritikát is igyekezett becsempészni a neoprimitív látás, az időtlenül kifertészett és megnyírt angol ifjak öröngésének ábrázolásába. (A jelenlegi bemutató egyébként is a lehető legaktuálisabb: az angliai zavargások a minap — éppen Liverpoolban kiújultak.) Ám az egész film elképesztő felszínessége teljesen lehetetlenné teszi a sátnya kísérletecske sikerét. Helyette föltűbb valóságizú képeket látni a londoni külvárosokról, a pub-okról, a koncerttermekről, valamint az angol ifjúság jellegzetes archetipusáról, minden különösebb igény és funkció nélkül. A lemezcég

egyik, élemedett korú illetékes nosztalgikus John Lennonékat sírja vissza (alighanem teljesen igaz van, főleg ha a zenére gondolunk), a punkok összevekednek az újnácikkal, Kate, az üstökös-sztrá kiégésen piheg egy nagy károsztékben s felfedezője. Danny, a kis nyírhajmendedzser szíve hólyégt meglatogatván, végrehajtja az érzelmetli befejezést. Ennyi a punkballada. Ajánlás: aki másfajta Anglia megismerésére vágyik, ne az Üvegtörőket nézze meg.

Domonkos László

Szegeden tervezett lakókocsi

Közönségdíj az AFIT-nak

A szegedi AFIT ma már országsszerte elismerésnek örvendő szakemberei az utóbbi időben egyre sürűbben jelentkeznek sajáttervezésű-készítésű új termékekkel. Osztatlan sikert arattak az UAZ alvázra épített speciális szervíz kocsiikkal és a Szegedi Ipari Vásáron bemutatott Lada személygépkocsi-üléssel, amely fokozott kényelmet nyújt. Már meg is kezdték mindkét termék sorozatgyártását; értékesítésükre az AUTÓKER vállalkozott. Egy másik új gyártmányuk, az IFA tehéngépkocsi-üléspárna és -üléshátamlá, ez év májusában a Kiváló Áruk Fórumán jogot nyert a minősítő jel viselésére és nemrég a Pécsi Ipari Vásáron a négy közönségdíj egyikét az általuk tervezett

Először papírra vetették, megszervezték, majd beindították. Orvosok között is akadtak, akik nem bíztak benne, s a beteget sem érdekelte más — érthetően —, csak az, számukra milyen haszon származik belőle. Az egészségügyi integrációról van szó, amely az új szerkezethez hasonlóan, a nyírkör indulás után már olajozottan kezd működni. S hogy eredeti célját, a jobb betegellátást valóban elérje, ahhoz nemcsak a gyógyítók, hanem a gyógyítandók akaratára, közreműködésére is szükséges. Ezért fontos, hogy a betegek és hozzátartozók is tisztában legyenek az integrált egészségügyi ellátás lényegével, megérték az egészségügyi szervezők szándékát.

Érzékeny területe az egészségügynek a gyermekgyógyászat, mert a szülők szeretet táplálta legjobb szándékát kell összeegyeztetni az egészségügyi gyógyítás-centrikus munkájával. S bizony az egészséghez vezető út nem mindig azonos az orvos és a szülő elképzelése szerint. Márpedig az integrált rengetegében nem szabad különúton járni, főként gyerekekkel nem, mert eltévedünk, s szem elől tévesztünk bennünket azok, akiktől a legnagyobb segítséget kaphatnánk. Hogy miként kell szabályosan az „útlejeléseknek” megfelelni közlekednünk a gyermekellátás integrált intézményei között, arról dr. Boda Domokos egyetemi tanártól, a SZOTE Gyermekklinika igazgatójától, megyei gyermekgyógyász szakirányító főorvostól kértünk felvilágosítást.

A professzor föltétlen híve az integrációnak. Véleménye szerint ez az egyetlen megoldás, amellyel az egészségügyben meglévő feszültségeket, viaszasságokat rendezni lehet. A különböző jellegű betegellátó, gondozó intézmények egymásra épített rendszere, az ott dolgozó egészségügyi szakemberek összehangolt munkája ugyanis garancia arra, hogy egy terület lakosságát minél tökéletesebben egészségügyi ellátásban részesítsék. Ezek az egységek; a körzeti és a szakrendelő, a kórház, az egyes osztályok, gondozók, regionális központok, klinikák, országos intézetek egymástól hivatali szempontból is függenek, ki-ki felelős a területen dolgozó munkájáért is. Ez azt jelenti, hogy megteremtődik a legjobb értelemben vett or-

vosi együttműködés lehetősége, hiszen mindenkit ugyanaz a törekvés vezet. Az, hogy a terület minden lakóját magas szintű egészségügyi ellátásban részesítsék, csak az, számukra milyen haszon származik belőle.

A gyermekgyógyászat, mint az egészségügyi integrált betegellátásban az egész kollektíva biztosítja, hogy hiba nélkül folyjék a gyógyító munka. Csak ebben a rendszerben valósítható meg az, hogy egyetlen gyermeket sem téveszt szem elől az egészségügy, hogy mindegyiknek van „orvos gazdája”, aki, ha kell, a megfelelő intézetbe irányítja. Elfordulhat nagyon indokolt esetben, hogy valaki egyetlen orvoshoz ragaszkodik. A szülő akkor tesz jót, ha ennek ellenére nem veszi ki gyermekét a körzeti orvos szánnyal alól, ha továbbra is ő marad állandó, biztos „gazdája”. A szülői aggodalom és szeretet mellett az észerveknek is helyt kell adni; ha van egyetlen orvos, aki mindig rajta tartja szemét a hozzá tartozó gyermekeken, aki nyomon követi fejlődésüket, és szükség esetén elébe is megy komolyabb rendellenességeknek, ez csakis a gyermek javát szolgálja.

Orvosok, szülők és az integráció

A gyermekek egészségügyi ellátása lényegében hasonló elven alapul eddig is. A legutóbbi miniszteri rendelet alapján arra törekedtek Szegeden és a megyében a gyermekek egészségügyi ellátás szakemberrel, hogy az egység képviselőinek bevonásával még pontosabban föl-osszák, összehangolják a teendőket a klinika, a kórházak és a gyermekorvosi körzetek között. Az azóta eltelt néhány hónap kedvező tapasztalatokkal zárult. Különösen jelentős változás, hogy a hálózat orvosi állandóan még előtt tartiak; a beteg hova, kihez tartozik, kapcsolatot teremtenek területileg illetékes gazdájával, s vele közösen ellenőrzik páciensük állapotát, amíg szükséges. Az újabb szabályozás óta szervezett fölmérés is indult a városban: a körzeti orvosok fölkeresik, hány krónikus beteg él területükön. Nem várják meg tehát, míg a beteg keresi fel őket, maguk mennek elébe. Az időben elkezdett kezeléssel, gondozással sok komolyabb elváltozást lehet megelőzni. A klinika, a kórházak is nagy segítséget kapnak tehát a körzeti orvosoktól, akik viszont csak akkor képesek eredményesen dolgozni, ha ismerik a területükön lakó gyermekeket, és egy sem esik ki látászügükből.

Az integráció, az intézmények egymásra épülése a betegellátás talán szigorúbbnak tetsző szabályával, az értelmes, összehangolt orvosi munka végeredményben tehát csak a betegek érdekét szolgálja. S minthogy a szülők épüde szeretnék mielőbb gyógyulaton látni gyermeküket, akár az orvosok kis páciensüket, a közös cél érdekében nagyon fontos megértő együttműködésük.

ChiKan Agnes

Több külföldi turista, nagyobb bevétel

Az év első felében kedvezően alakult a hazai idegenforgalom — tanúsítják a statisztikai adatok, jelentősen. Tizenhárom százalékkal több külföldi turista érkezett hazánkba, mint tavaly ilyenkor, s hasonló mértékben nőtt a kirándulók, átutazók száma is. Bár ennél kisebb arányban, csak 6 százalékkal emelkedett a turisták itt-tartózkodási ideje, de kedvező jelenség, hogy a vendégek a tavalyinál nagyobb arányban vetették igénybe a kereskedelmi szálláshelyeket. Ami pedig különösen figyelemre méltó: az idegenforgalomból származó bevételek összege 44 százalékkal növekedett.

A Balaton déli partjának két legnagyobb idegenforgalmi gazdája, az IBUSZ balatoni igazgatósága és a Sió-tour sikeres félévet zárt. Az IBUSZ-nak 20 százalékkal volt több vendége, mint a tavalyi hasonló időszakban. A látogatók túlnyomó többsége a tóékes országokból érkezett.

A Balaton északi részén a tavalyihoz képest mintegy 30 százalékkal növekedett a forgalom és vele együtt az árbevétel is. Az idén sajnos újból igazolódott, hogy kevés a turisztikai igényeket megfelelő módon ki-elégítő, olcsó vendéglátóhely a Balaton környékén.

Baranyában a külföldiek 16 százalékkal több éjszakát

töltöttek az idegenforgalmi hivatal szálláshelyein, mint az előző év hasonló időszakában. Különösen a juostólavók érdeklődése nőtt meg. ők csaknem másfélszer annyian érkeztek, mint tavaly ilyenkor. A szálláshelyeket az európai hírű, gyógyvizéről nevezetes déli-baranyai üdülőhelyen használták ki a legjobban — a megyébe érkezőknek csaknem a fele választotta Harkányt úticéljául. A megyébe érkező turisták szórakoztatására horgász- és lovasutakat, pinceprogramokat, zenes esteket szerveztek.

Győr-Sopron megye felévi idegenforgalmi adatai is figyelemre méltóak. A megye három legnagyobb városát, Győrt, Sopront, Mosonmagyaróvárt a szervezett idegenvezetés keretében több mint 25 ezren keresték fel. A legtöbb turistacsoport Sopronban fordult meg, de kiemelkedő volt Pannonhalma vendégfogalma is. Az ezeréves vár 130 ezer vendéget vonzott az első félévben. A nyugati országok idegenforgalmi különlegességén, a nosztalgia vonásán túl a területen megjelent turisták száma is.

Az adatok arra engednek következtetni, hogy fokozatosan érezeteti hatását az utóbbi két-három esztendőben megkezdett tudatos idegenforgalom-szervező, -tervező tevékenység.